

Det ekonomiska läget

Finansminister Magdalena Andersson
21 juni 2018

Sammanfattning

- Fortsatt god utveckling av svensk ekonomi
  - Stabil tillväxt
  - Starka offentliga finanser
- Risker både i omvärlden och nationellt – men Sverige står väl rustat
- Den demografiska förändringen kräver stora resurser framåt
  - Högsta försörjningskvoten på 100 år
- Det är fullt möjligt att klara den demografiska utmaningen – om vi prioriterar

AGENDA

- **Rekorden i svensk ekonomi**
- Tillväxt
- Arbetsmarknad
- Offentliga finanser
- Risker
- Demografi

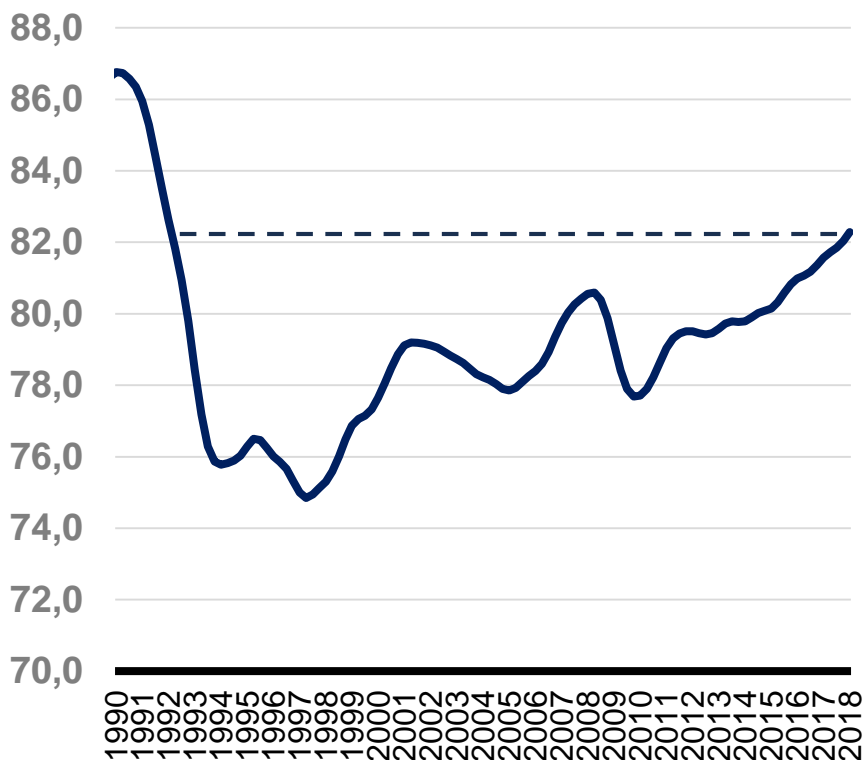
Foto: Maskot / Folio

Högsta sysselsättningsgraden sedan början på 90-talet och den högsta som EU någonsin uppmätt

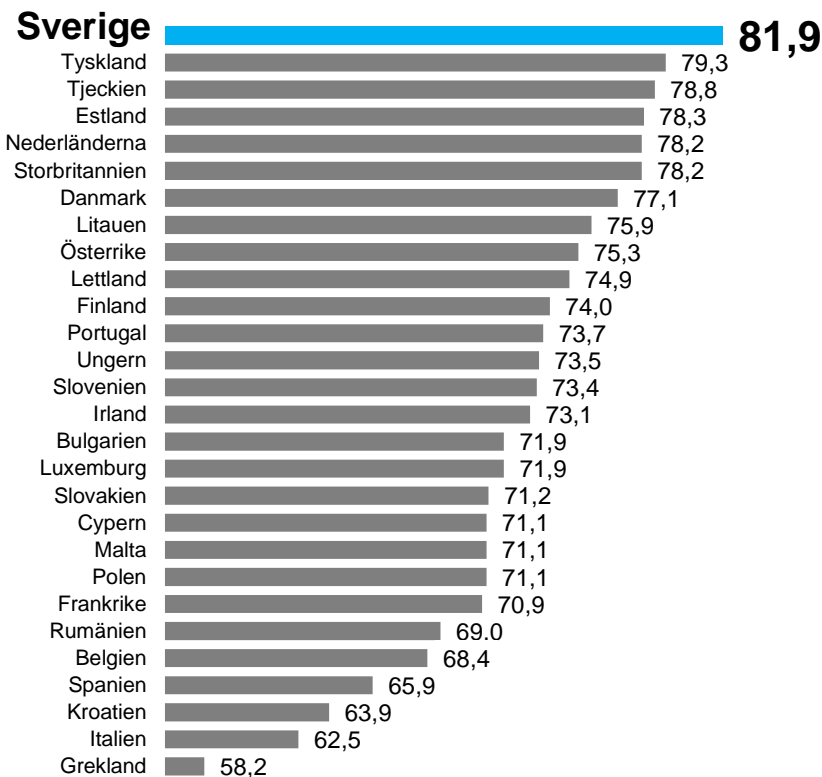
Sysselsättningsgrad

Andel av befolkningen, 20-64 år, procent

Sysselsättningsgrad

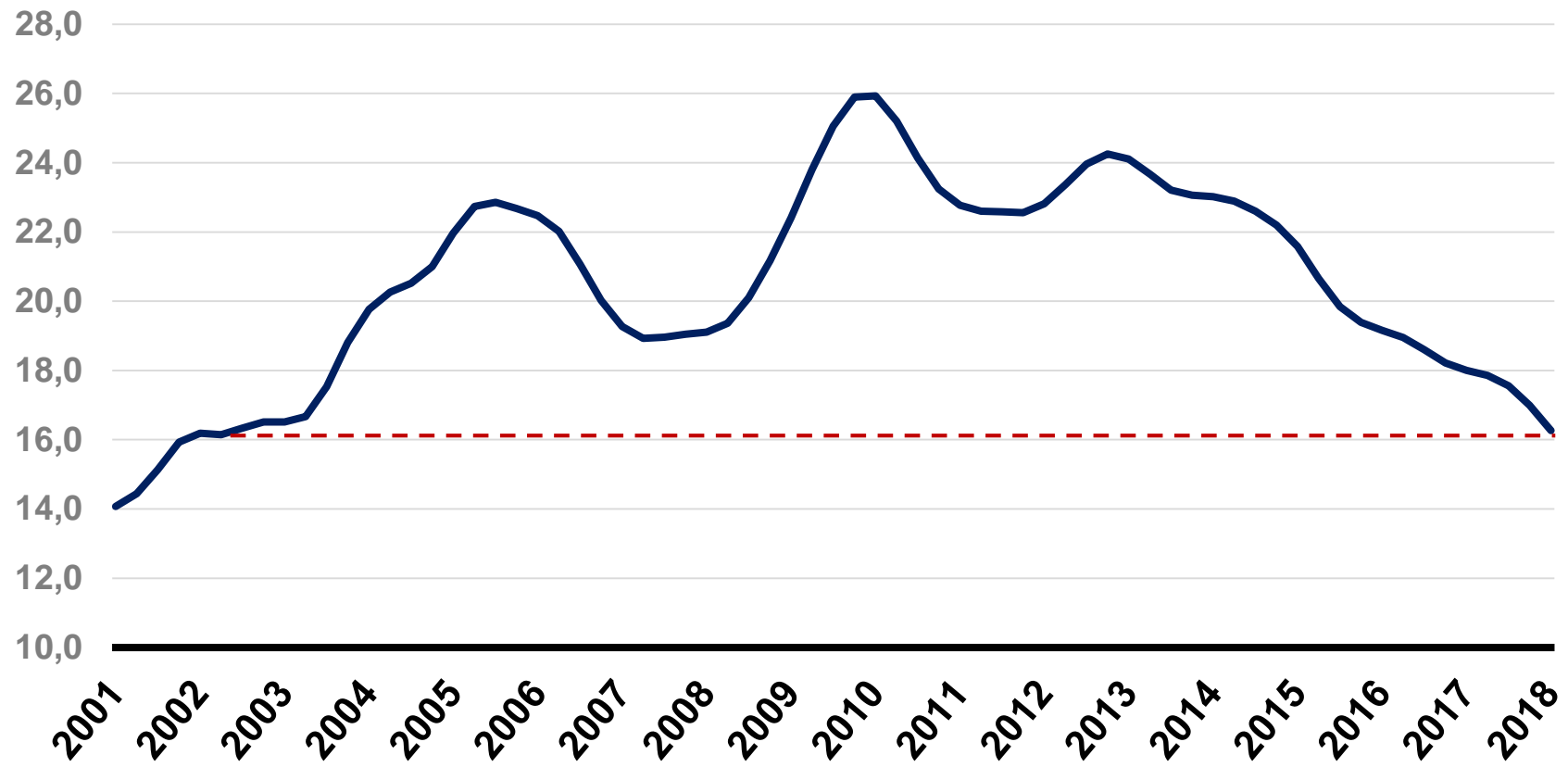
Andel av befolkningen, 20-64 år, procent

Lägsta ungdomsarbetslösheten sen 2002

Arbetslöshet

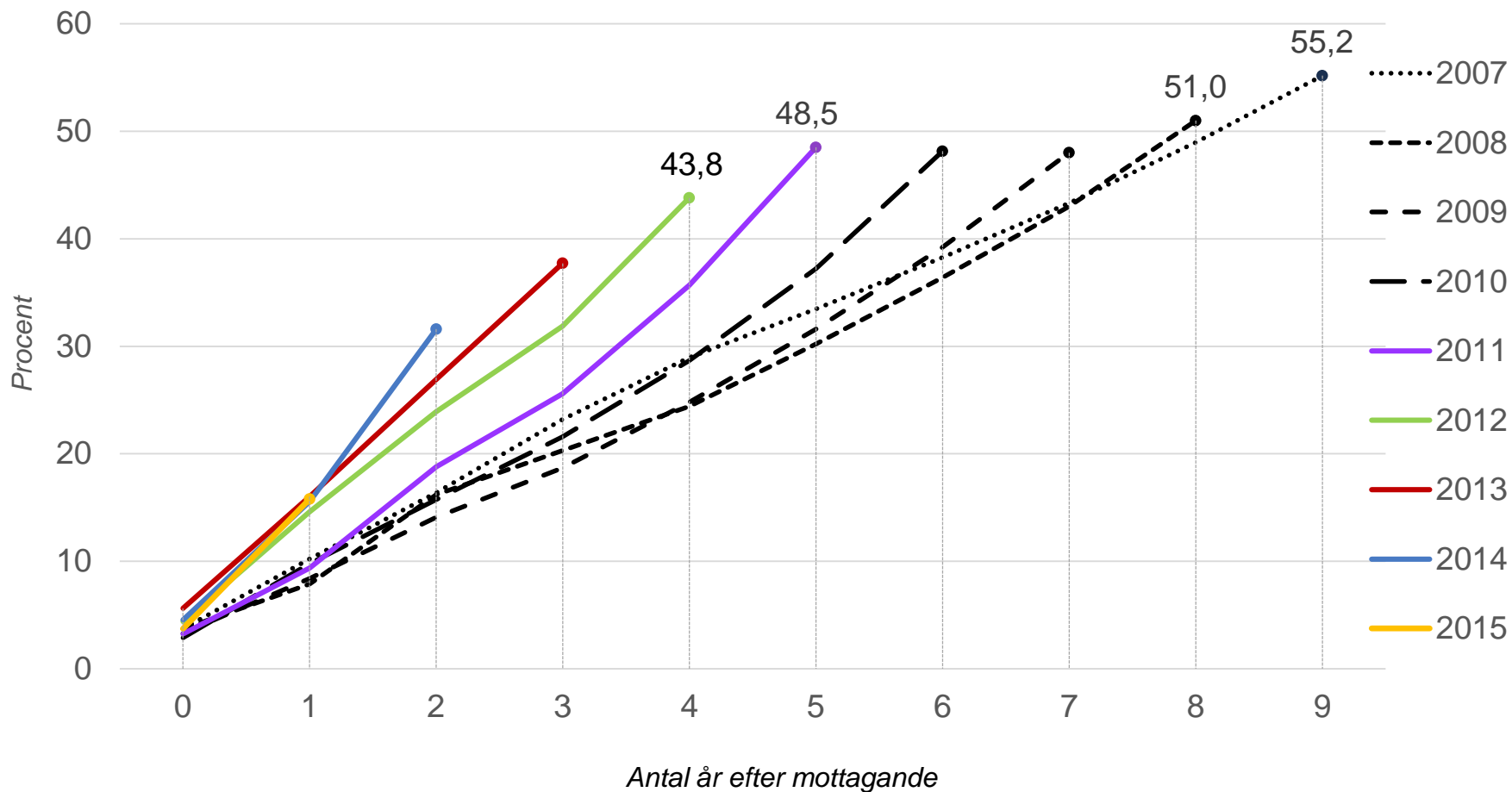
Andel av arbetskraften, 15-24 år, procent

Snabbare väg till etablering

Andel förvärvsarbetande flyktingar mottagna 2007-2015

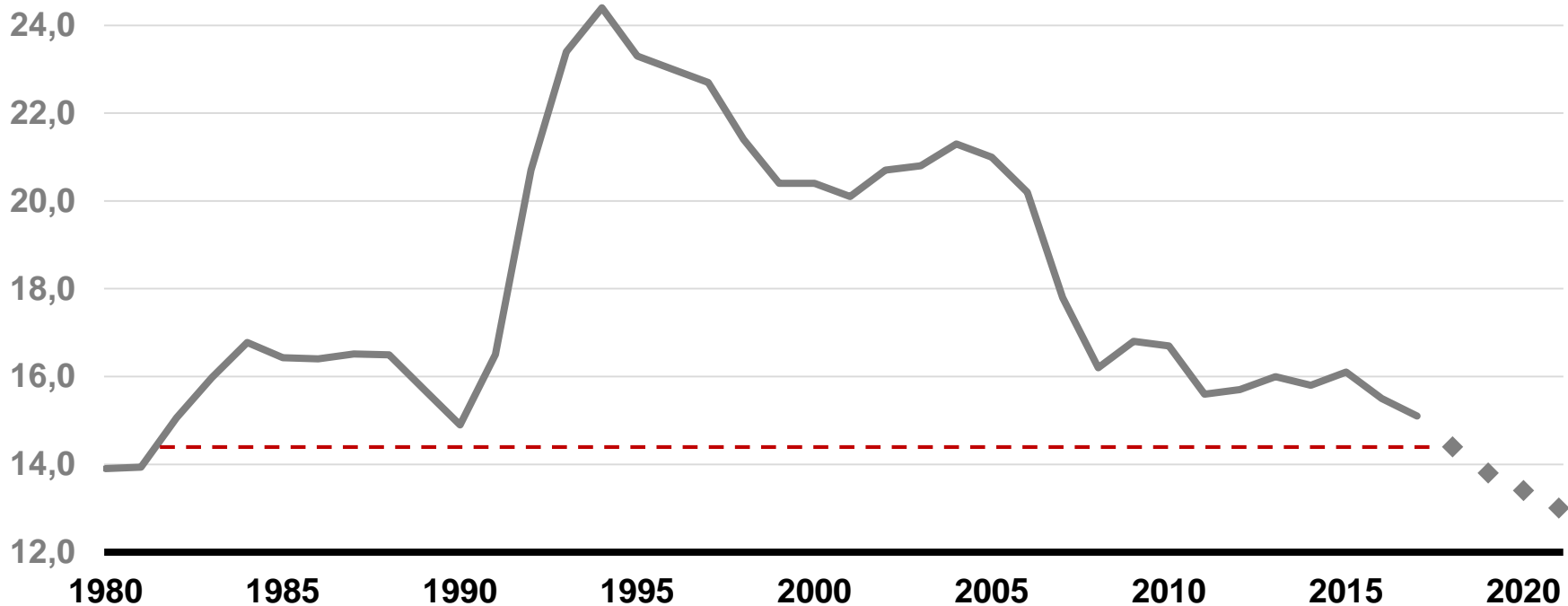
Fördelat efter antal år efter mottagande

I år: Den lägsta andelen personer i ersättningssystemen sen 1981

Helårsekvivalenter inom vissa transfereringssystem

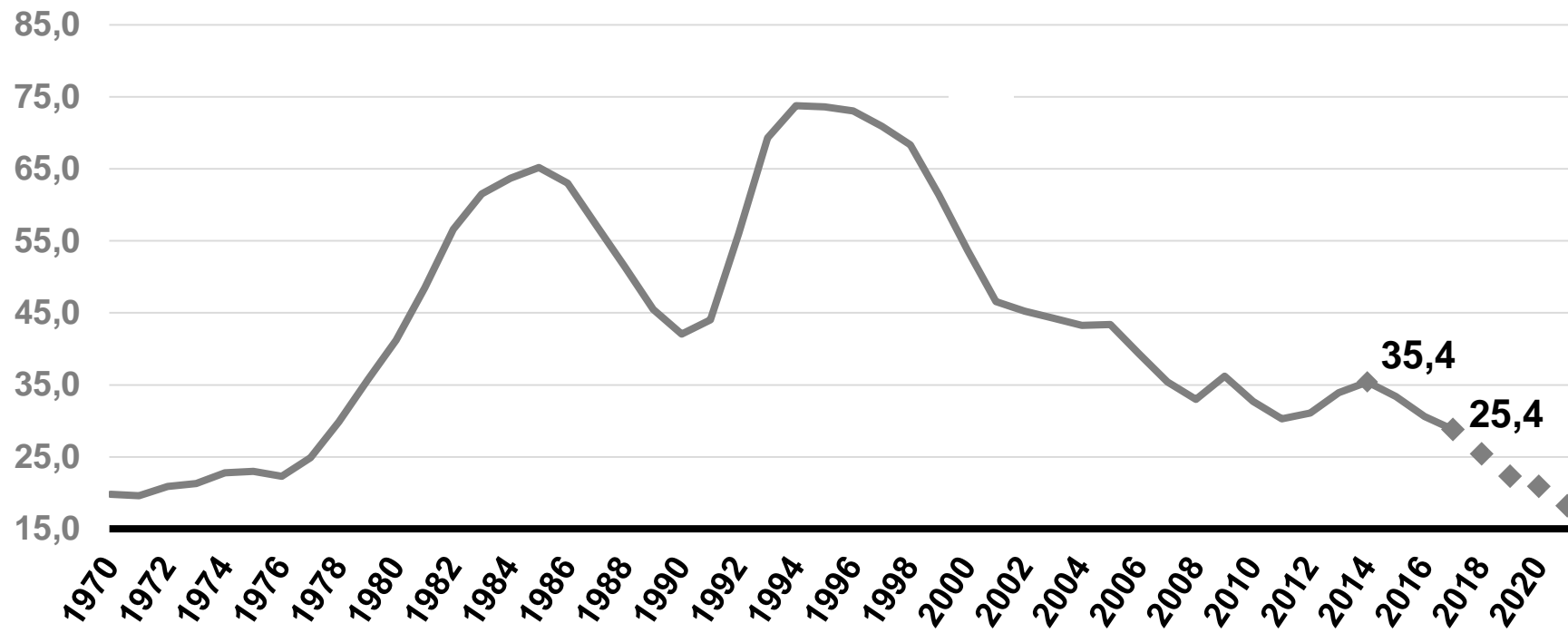
Andel av befolkningen 20-64 år, procent

Statsskulden ned med 10 procentenheter under mandatperioden – på sin lägsta nivå sen 1977

Statsskuld, okonsoliderad

Andel av BNP, procent

Sverige är även...

- Delad tvåa i världen när det gäller kvinnors sysselsättningsgrad¹
- Miljövänligast i världen och bäst i världen när det gäller klimatarbete²
- Tvåa i världen när det gäller innovation³
- I topp på medicinsk vård⁴

1) OECD. Avser 15-64 år. Efter Island och på delad andraplats med Schweiz.

2) US News ranking av miljövänligast, Climate Change Performance Index ranking av klimatarbetet.

3) Bloombergs innovationsindex, Global Innovation Index (Cornell University, INSEAD, and the World Intellectual Property Organization (WIPO) as co-publishers, and their Knowledge Partners.

4) SKL, OECD.

Ett av världens mest konkurrenskraftiga länder

Total konkurrenskraft

- Sverige år 2014:
10a i världen
- Sverige år 2017:
7a i världen

Makroekonomisk miljö

- Sverige år 2014:
17e plats
- Sverige år 2017:
4e plats

AGENDA

- Rekorderna i svensk ekonomi
- **Tillväxt**
  - **Världen**
  - **Sverige**
- Arbetsmarknad
- Offentliga finanser
- Risker
- Demografi

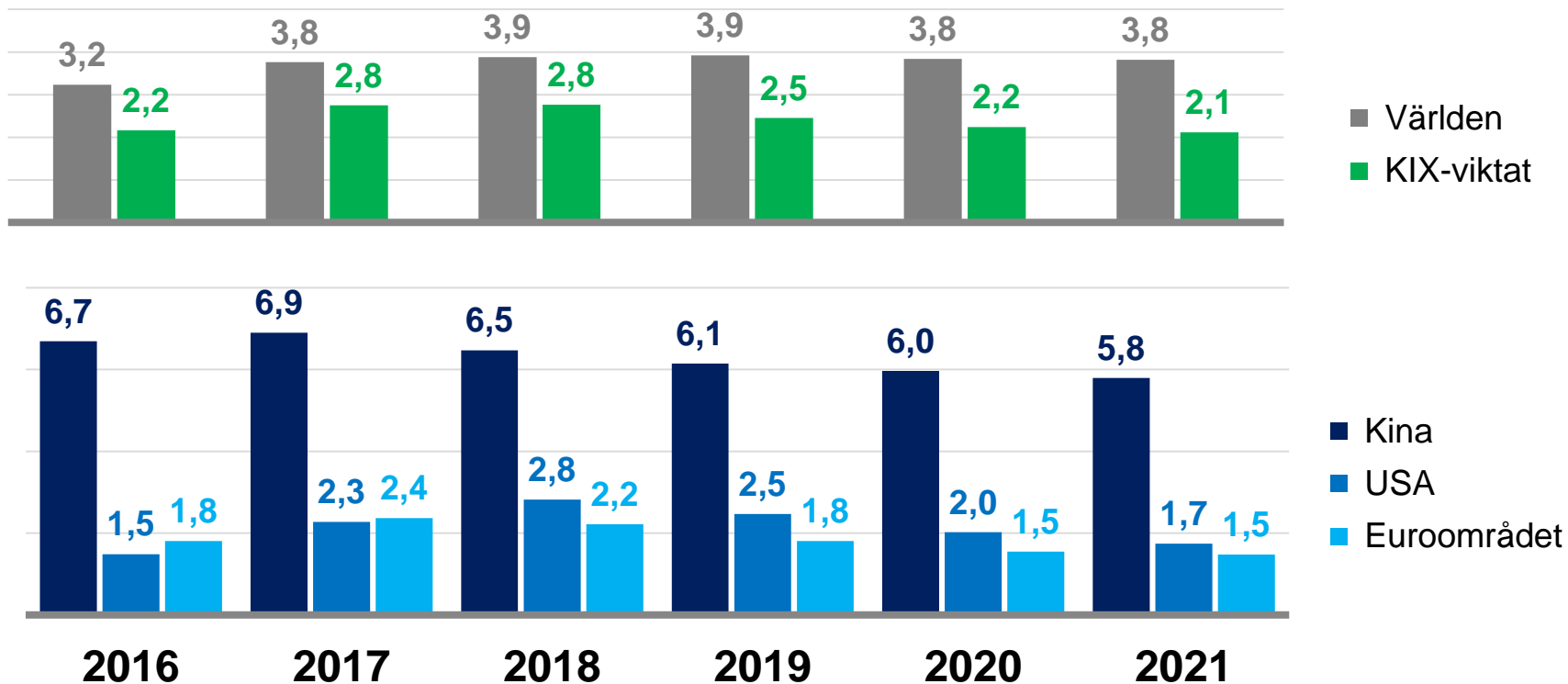
Foto: Lars Thulin / Johnér

Fortsatt stark konjunktur i omvärlden

BNP-tillväxt i utvalda regioner

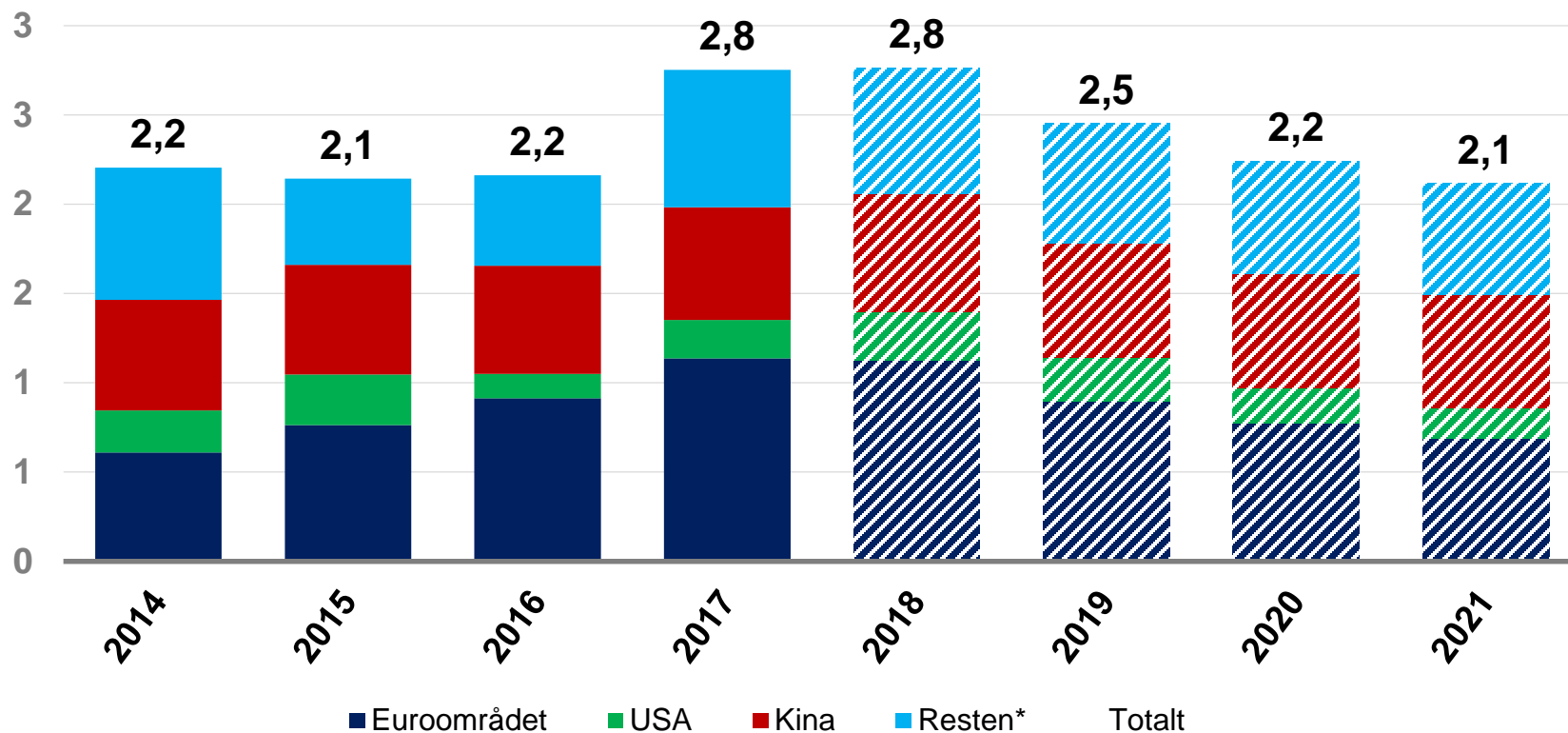
Procentuell förändring

Den handelsviktade tillväxten drivs främst av Euroområdet och Kina

BNP-tillväxt världen (KIX-vägd)

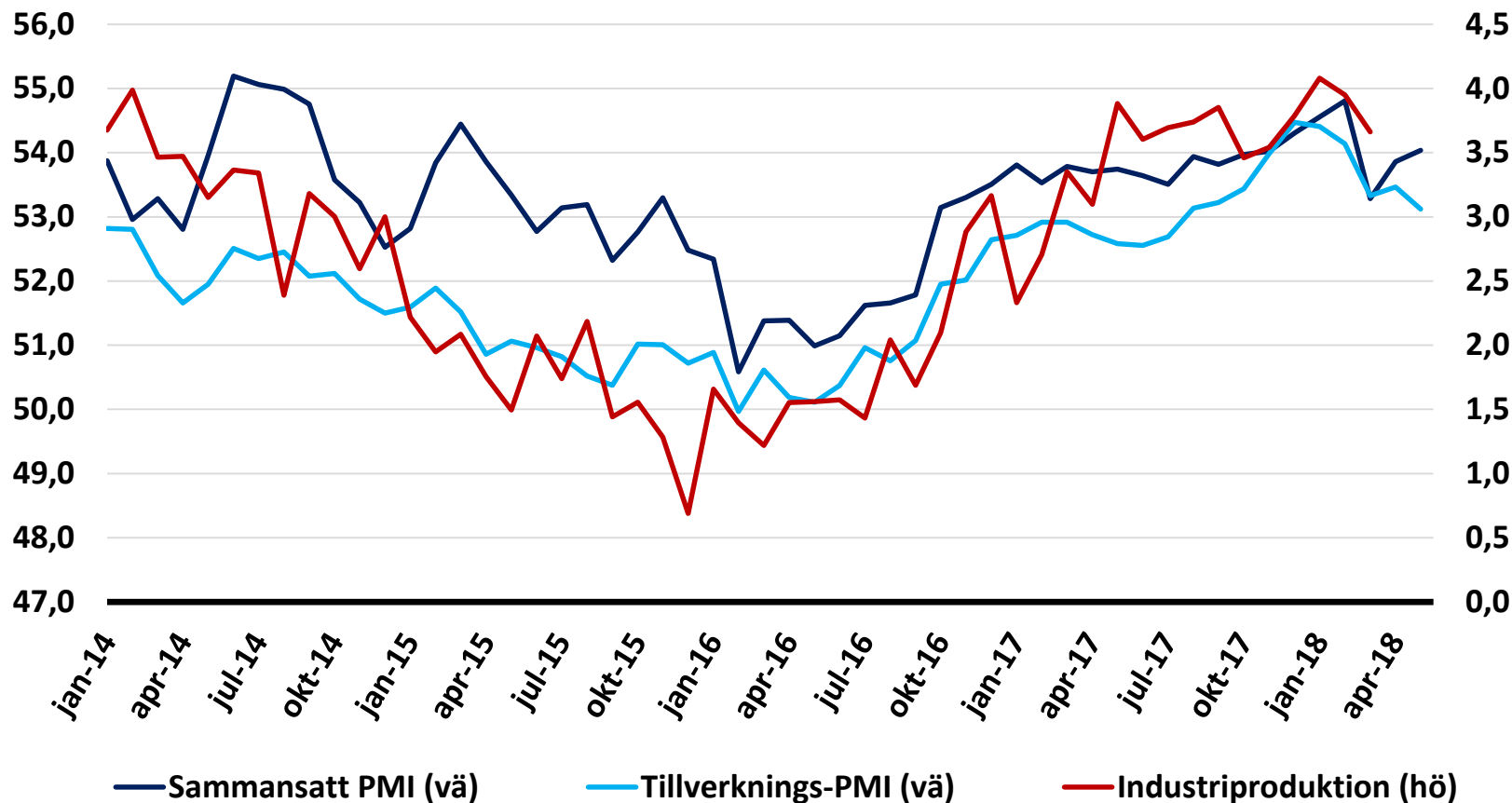
Procentuell förändring och bidrag

Starka förtroendeindikatorer och industriproduktion globalt

Inköpschefsindex (PMI), industriproduktion

Index samt procentuell årlig tillväxt

Stabil svensk tillväxt

BNP-tillväxt för Sverige

Procent, fasta priser

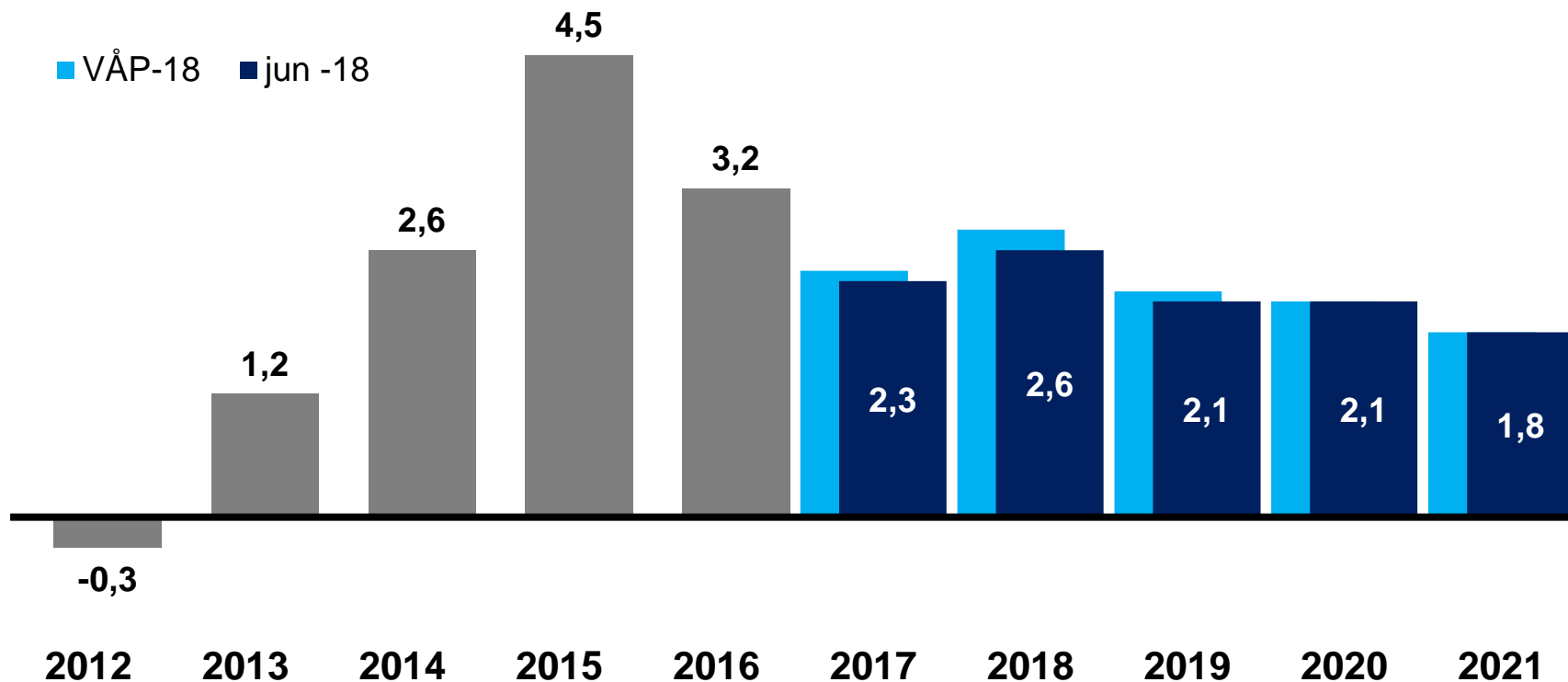

Foto: Maskot / Folio

AGENDA

- Rekorderna i svensk ekonomi
- Tillväxt
- **Arbetsmarknad**
- Offentliga finanser
- Risker
- Demografi

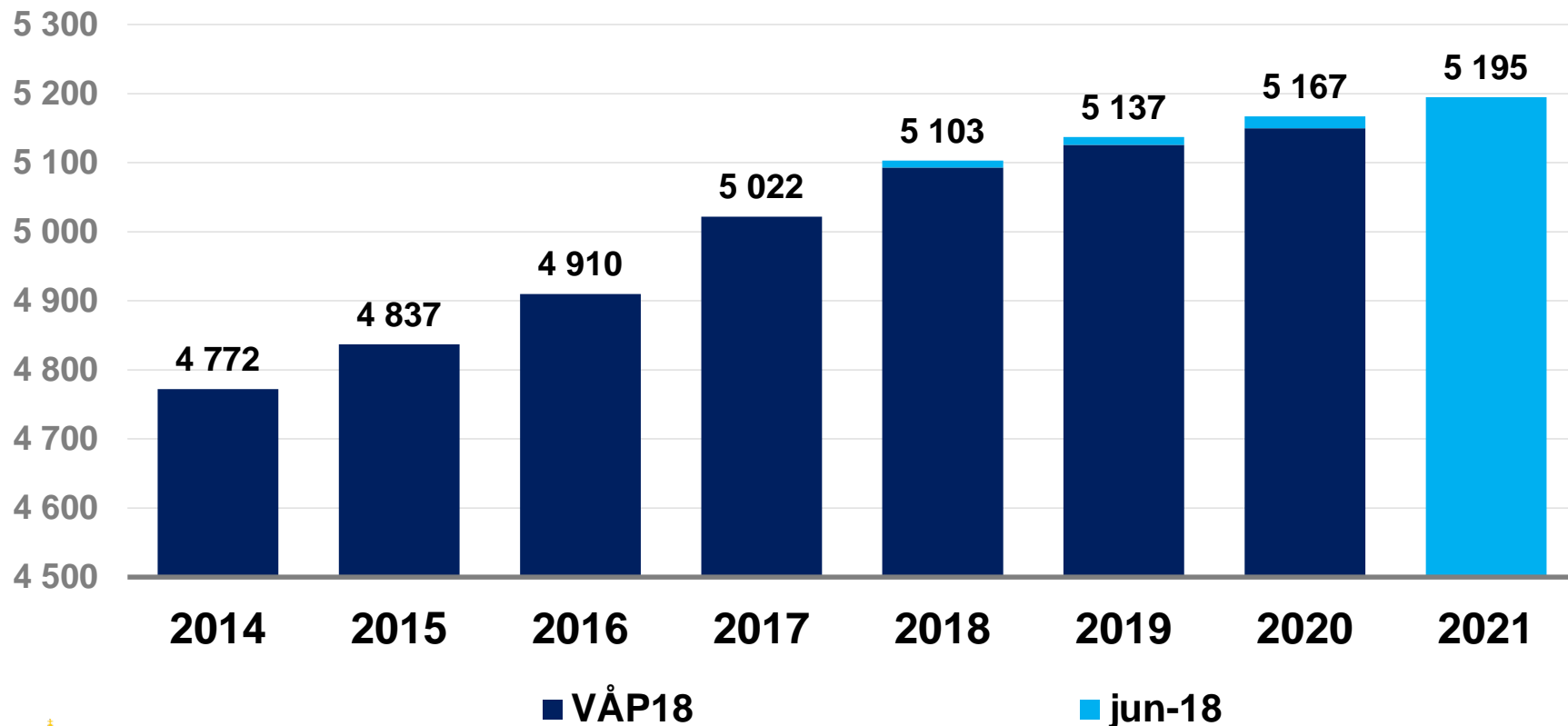

Fortsatt stark arbetsmarknad, 2018 beräknas 80 000 fler få jobb

Antal sysselsatta, 15-74 år

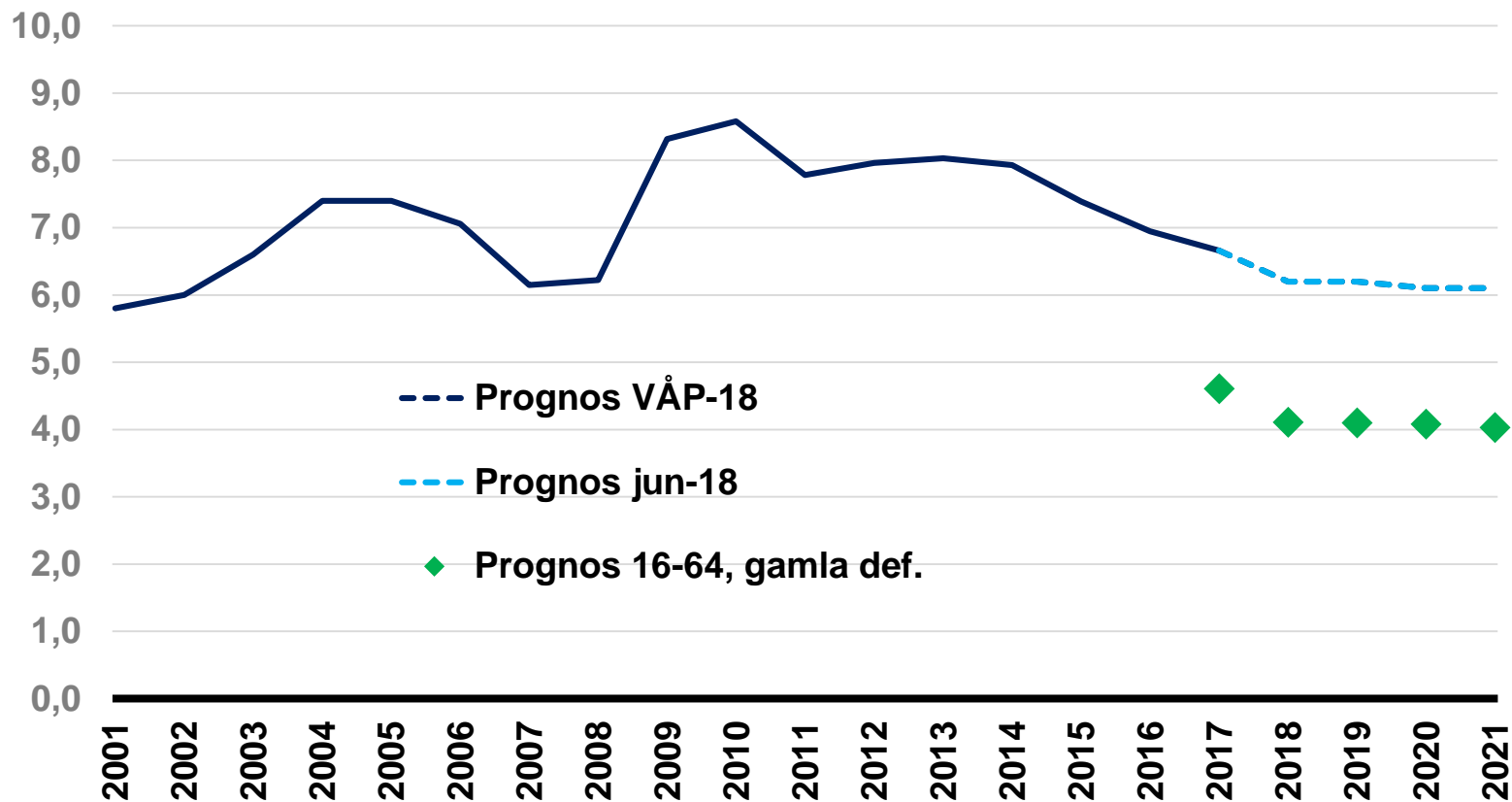
Tusental, givet regeringens åtgärder t.o.m. VÄB18

Oförändrad arbetslöshetsprognos

Arbetslöshet

% av arbetskraften, givet regeringens åtgärder t.o.m. VÄB18

AGENDA

- Rekorderna i svensk ekonomi
- Tillväxt
- Arbetsmarknad
- **Offentliga finanser**
- Risker
- Demografi

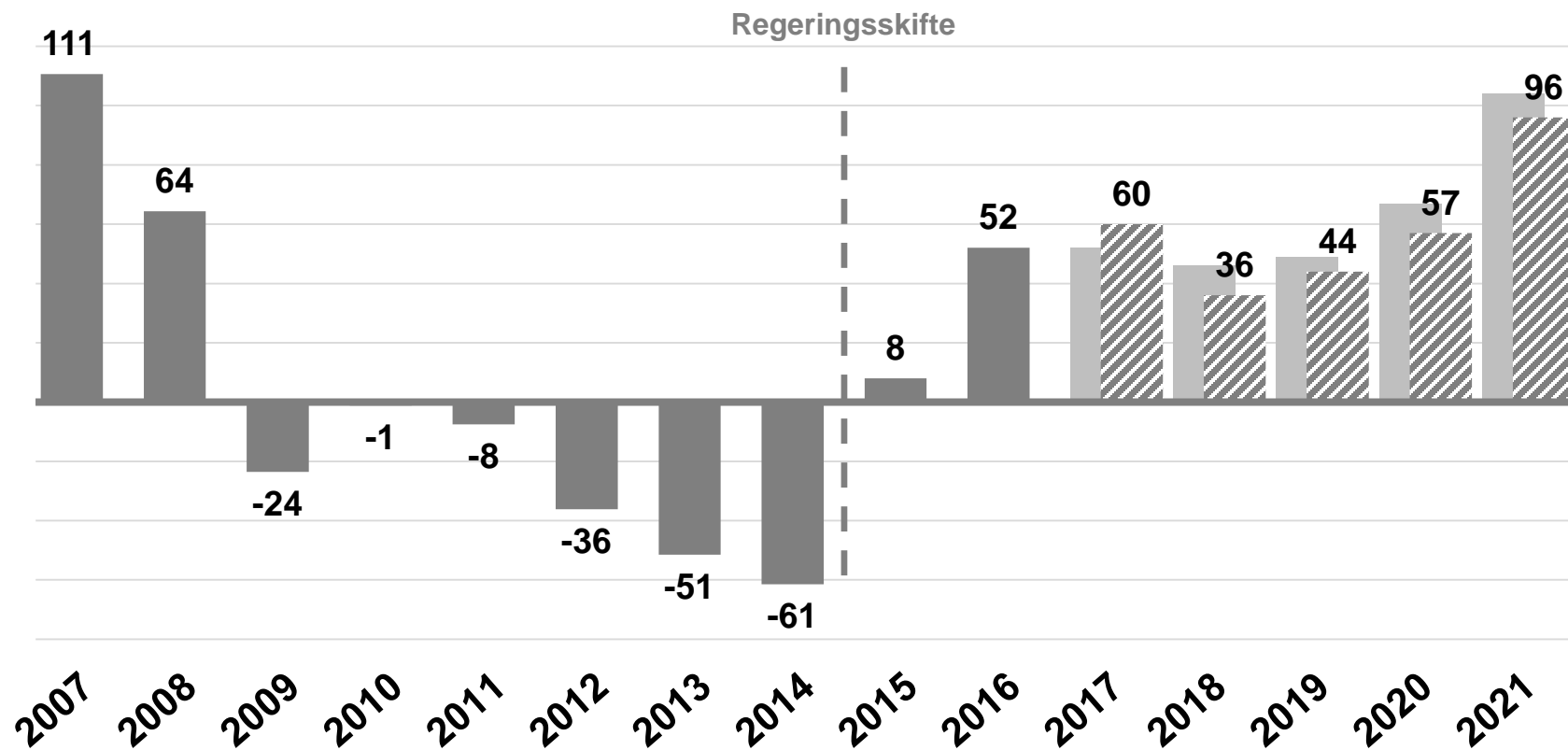
Foto: Maskot / Folio

Från underskott till överskott

Finansiellt sparande, konsoliderad offentlig sektor

Miljarder kronor

Klarar överskottsmålet

Strukturellt sparande, konsoliderad offentlig sektor

Procent av potentiell BNP

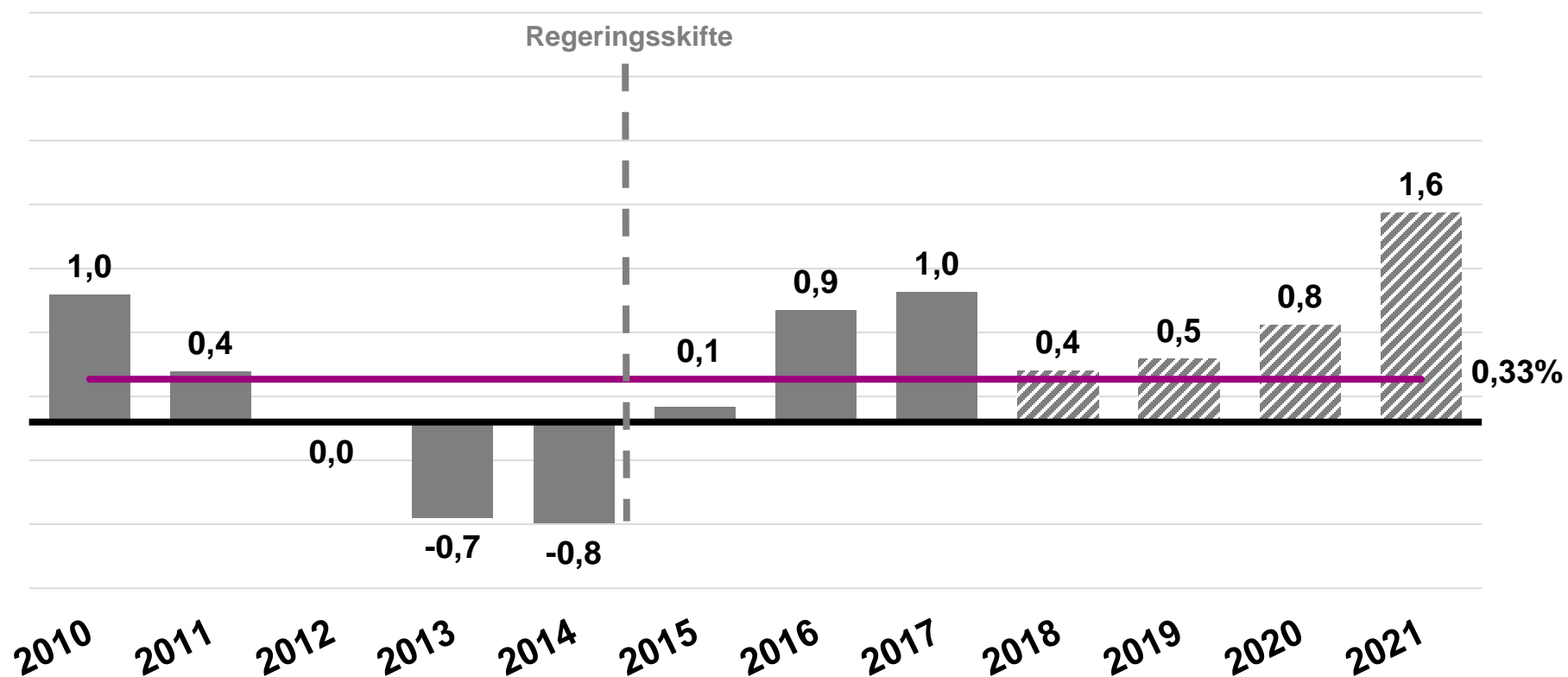

Foto: Maskot / Folio

AGENDA

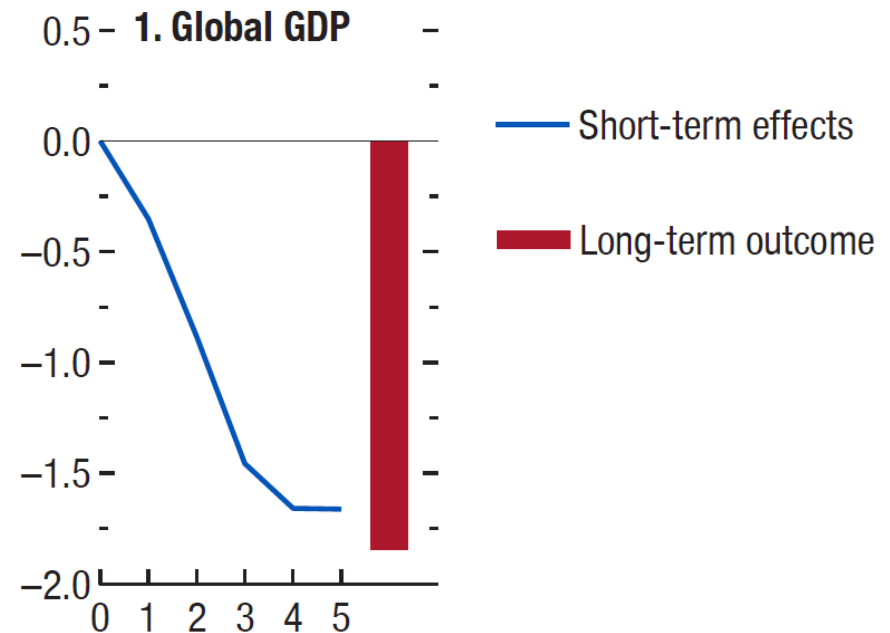
- Rekorderna i svensk ekonomi
- Tillväxt
- Arbetsmarknad
- Offentliga finanser
- **Risker**
- Demografi

Ökade handelshinder

- USA har infört tullar på stål (25%) och aluminium (10%) och hotat med att införa tullar på motorfordon
- En eskalerande handelskonflikt på global nivå kan få större påverkan

Modellsättning. Effekter av ökade importpriser med 10%

Oro i Mellanöstern

- USA har ensidigt sagt upp Iran-avtalet
- Spänningar i regionen till följd av ambassadflytt
- Krig i Jemen och Syrien

Råoljepris, Brent
Dollar per fat

Politisk osäkerhet i Europa

- Fortsatt osäkerhet kring utfallet av Brexitförhandlingarna
- Ny italiensk regeringskoalition med två populistiska partier
  - Har aviserat reformer som kan innebära att Italiens redan höga skuldsättning ökar
- Greklands krisprogram löper ut i augusti, då en ny plan för att fortsätta arbetet med att förbättra statsfinanserna ska presenteras

Risker både globalt och nationellt

RISKER

- Ökad protektionism
- Hårdlandning i Kina
- Stramare finansiella förhållanden
- Bostadsinvesteringar/priser utvecklas svagare än väntat i Sverige

MÖJLIGHETER

- Starkare konjunkturuppgång än väntat

AGENDA

- Rekorderna i svensk ekonomi
- Tillväxt
- Arbetsmarknad
- Offentliga finanser
- Risker
- **Demografi**

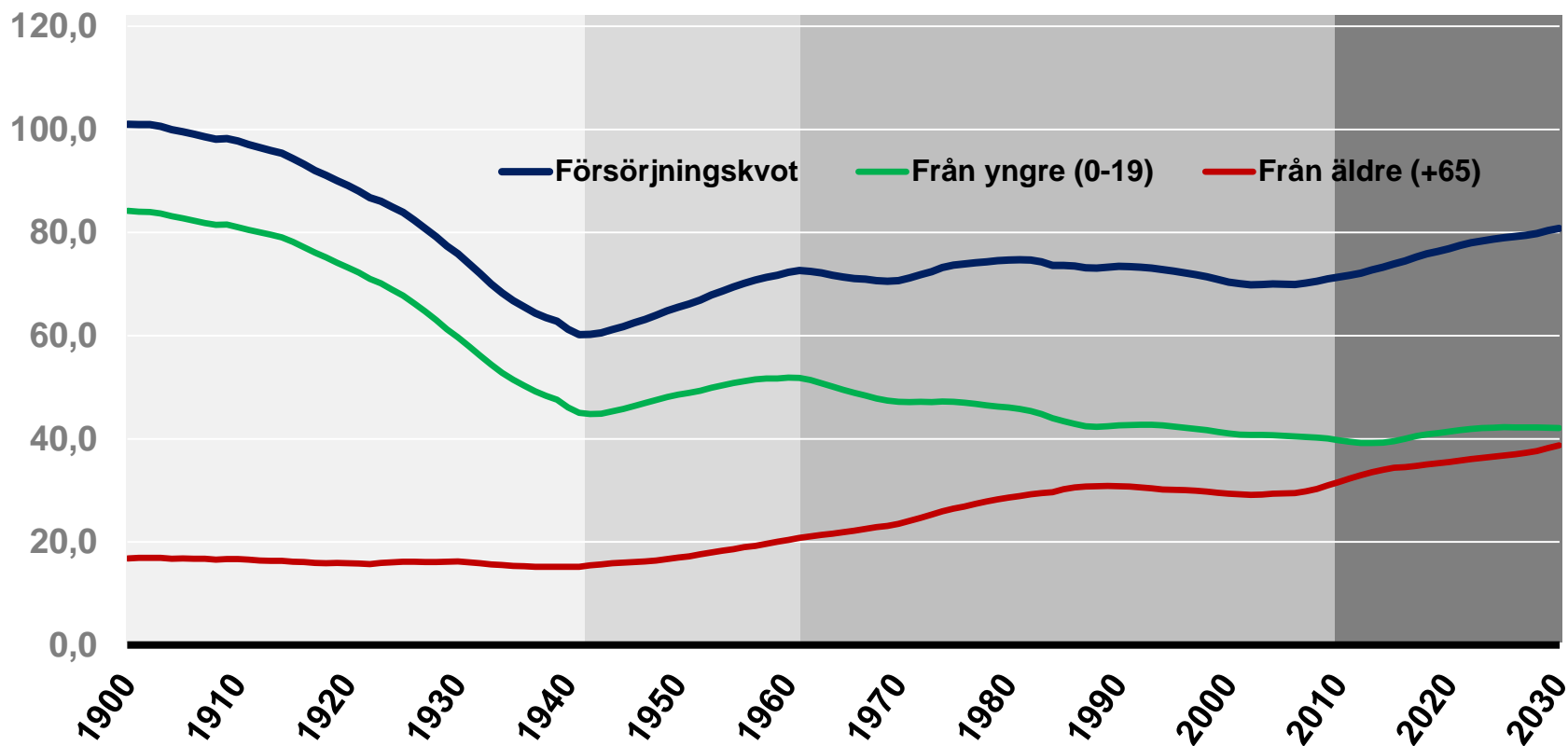
Foto: Maskot / Folio

2030: Högsta försörjningskvoten på 100 år

Befolkning som är 0-19 år eller 65+ år i andel av de som är 20-64 år

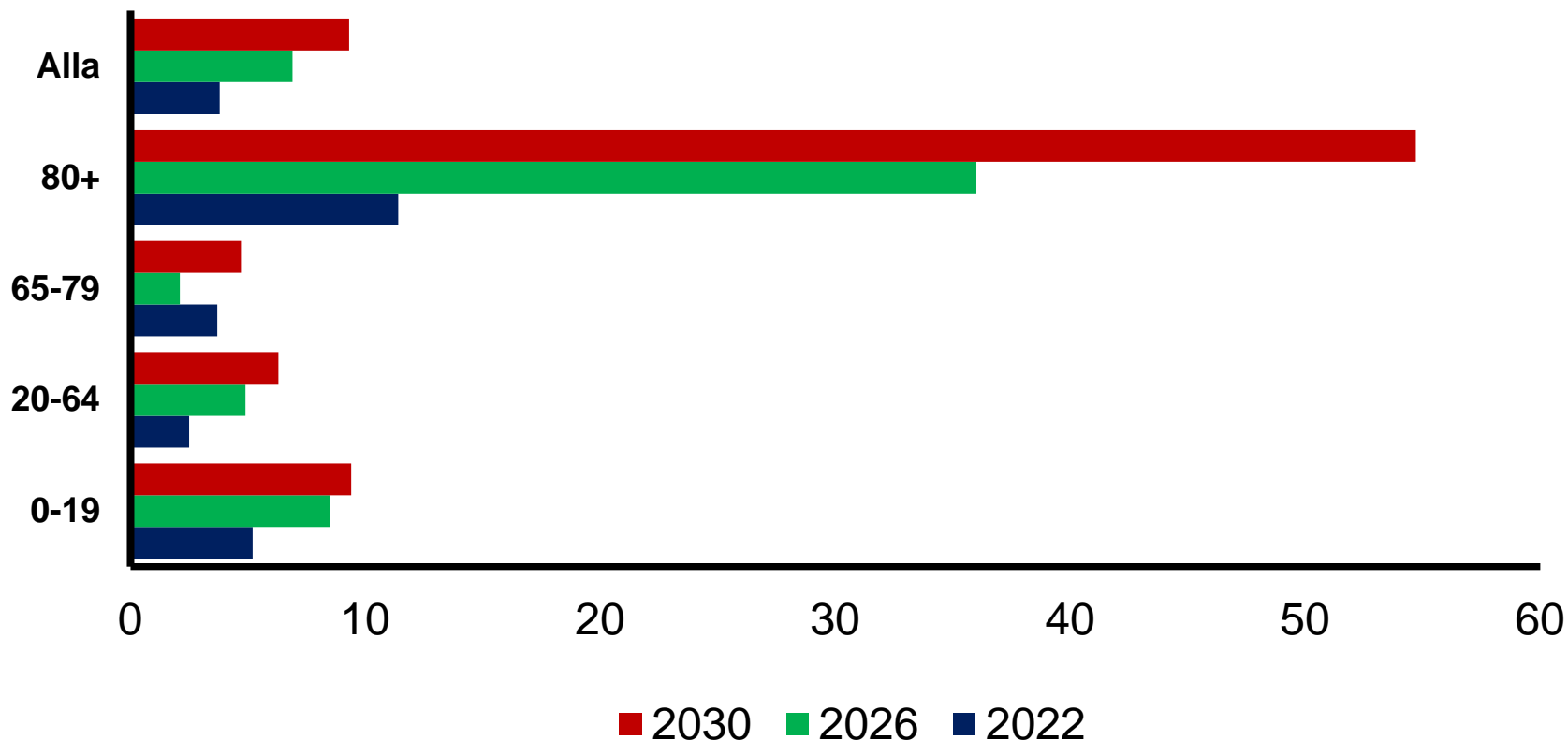
Procent

Fler barn och äldre närmaste decennierna...

Förändring i folkmängd

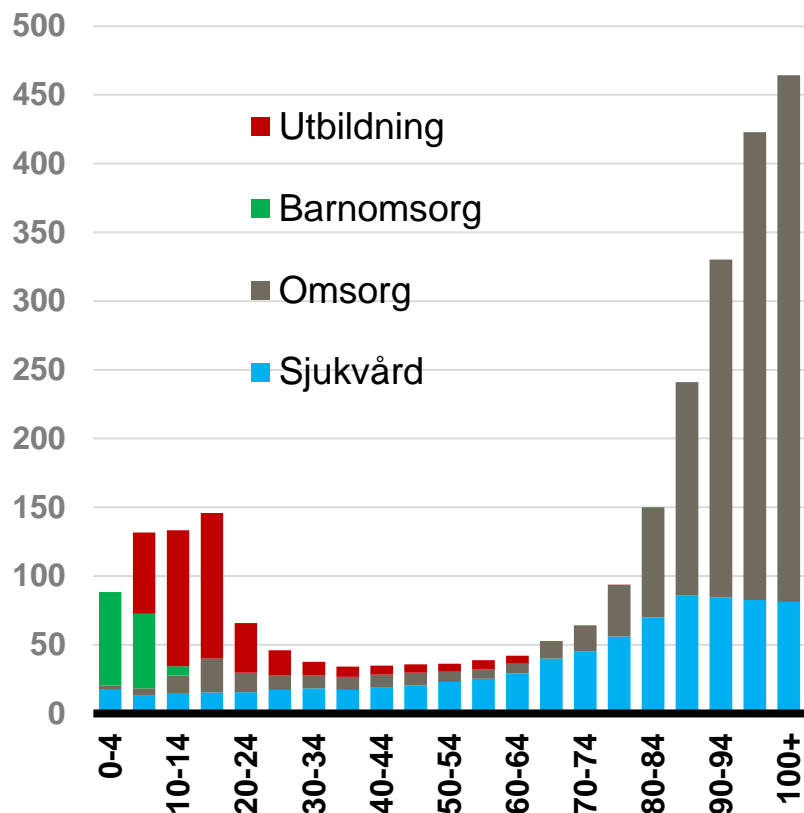
Procentuell förändring jämfört med 2018

...driver högre kostnader för vård, skola och omsorg

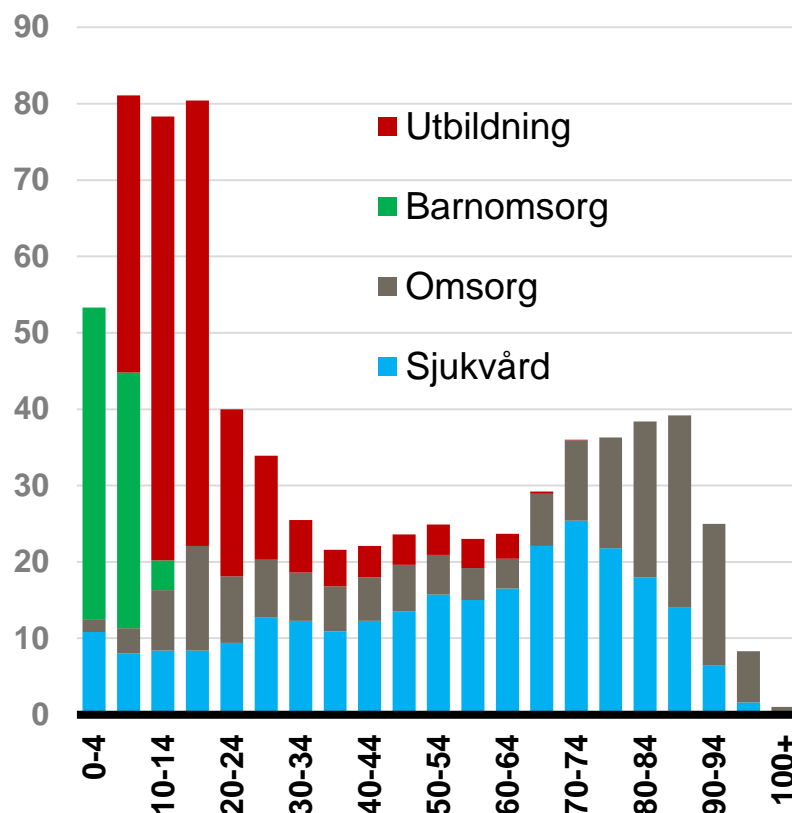
Offentlig årlig konsumtion per person och ålder

Tusentals kronor 2015

Offentlig årlig konsumtion per person och ålder

Miljarder kronor 2018, 2016 års priser

Investeringsbehov: Över 2 000 fler förskolor, skolor och äldreboenden

Demografiskt betingat investeringsbehov

Ökning i antal enheter till 2026

Verksamhet	
Förskolor	719
Grundskolor	398
Gymnasieskolor	278
Äldreboenden	700
Vårdcentraler	93

Personalbehov: Över 156 000 personer behöver anställas

- En allt större andel av befolkningen behöver arbeta i välfärden

Demografiskt betingat behov av personal i kommunfinansierad verksamhet efter ändamål

Ökning i antal personer jämfört med 2017

Verksamhet	Till 2026
Barnomsorg	10 276
Utbildning	37 120
Sjukvård	37 981
Omsorg	55 237
Övrigt	15 593
Totalt	156 208

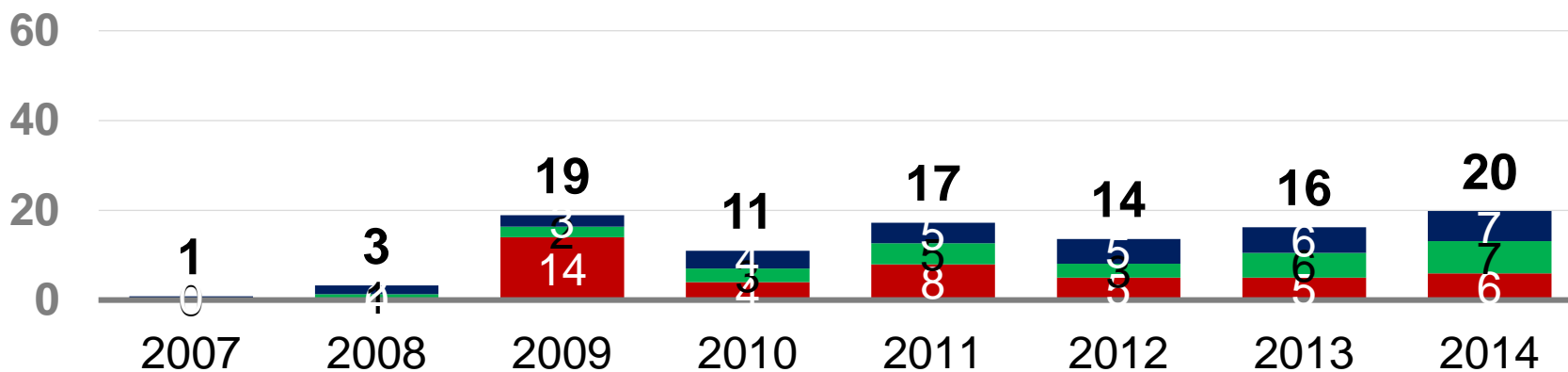
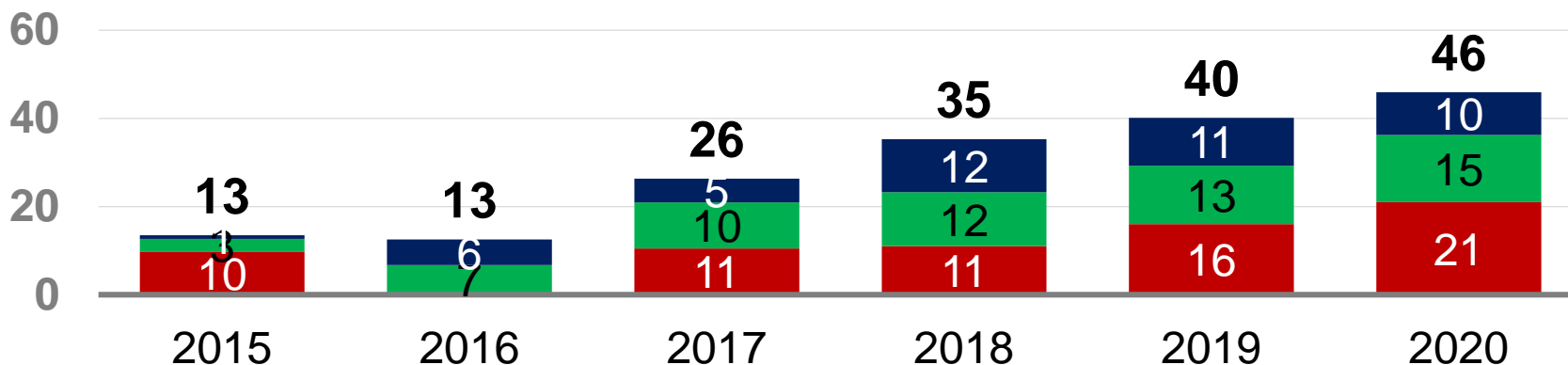

Stor skillnad i resurser till vård, skola och omsorg

Reformer, sammanslaget alla lagda budgetar

Miljarder kronor

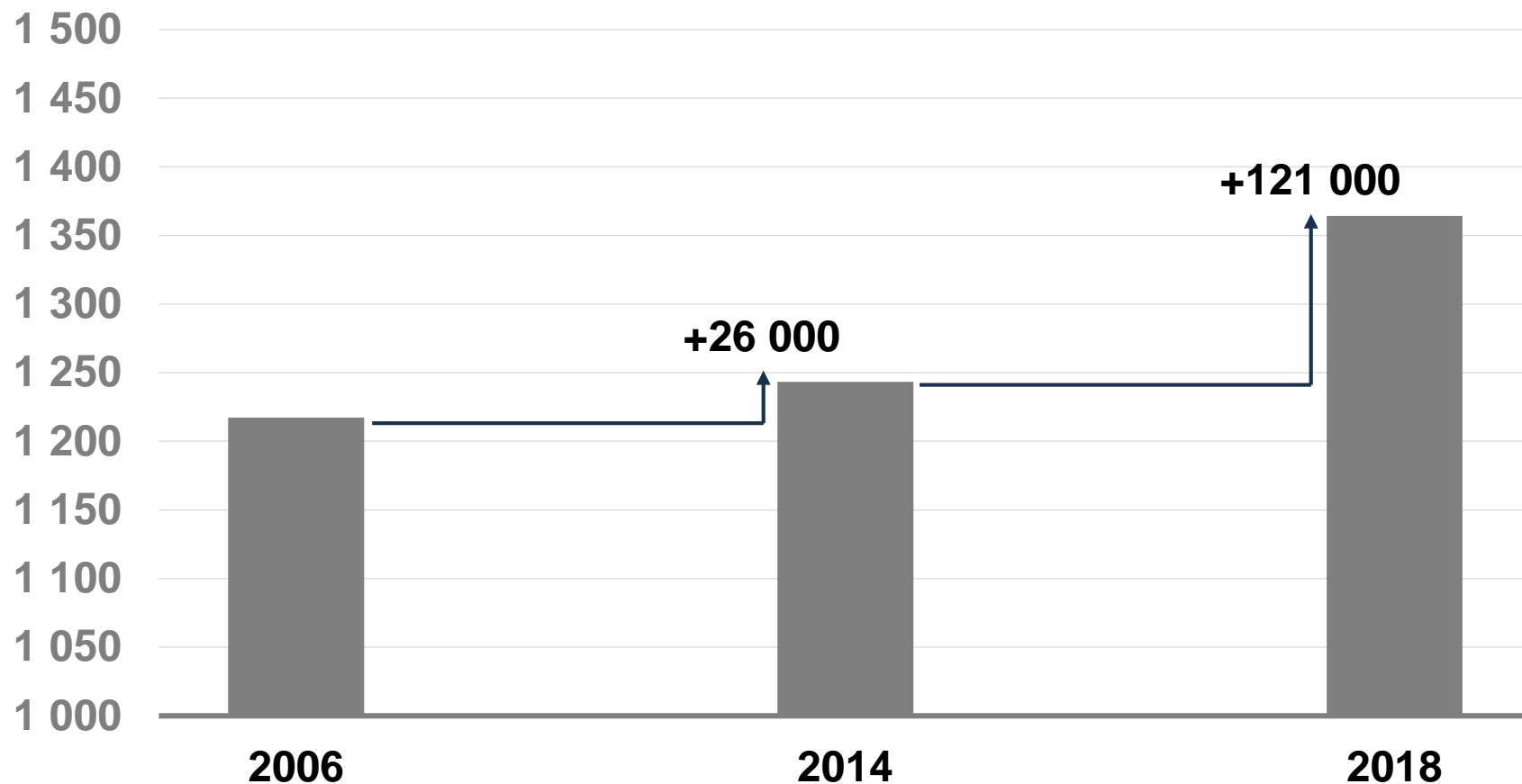
■ Generella bidrag ■ Skola ■ Vård och omsorg

Över 100 000 fler jobbar i välfärden

Kommunfinansierad sysselsättning

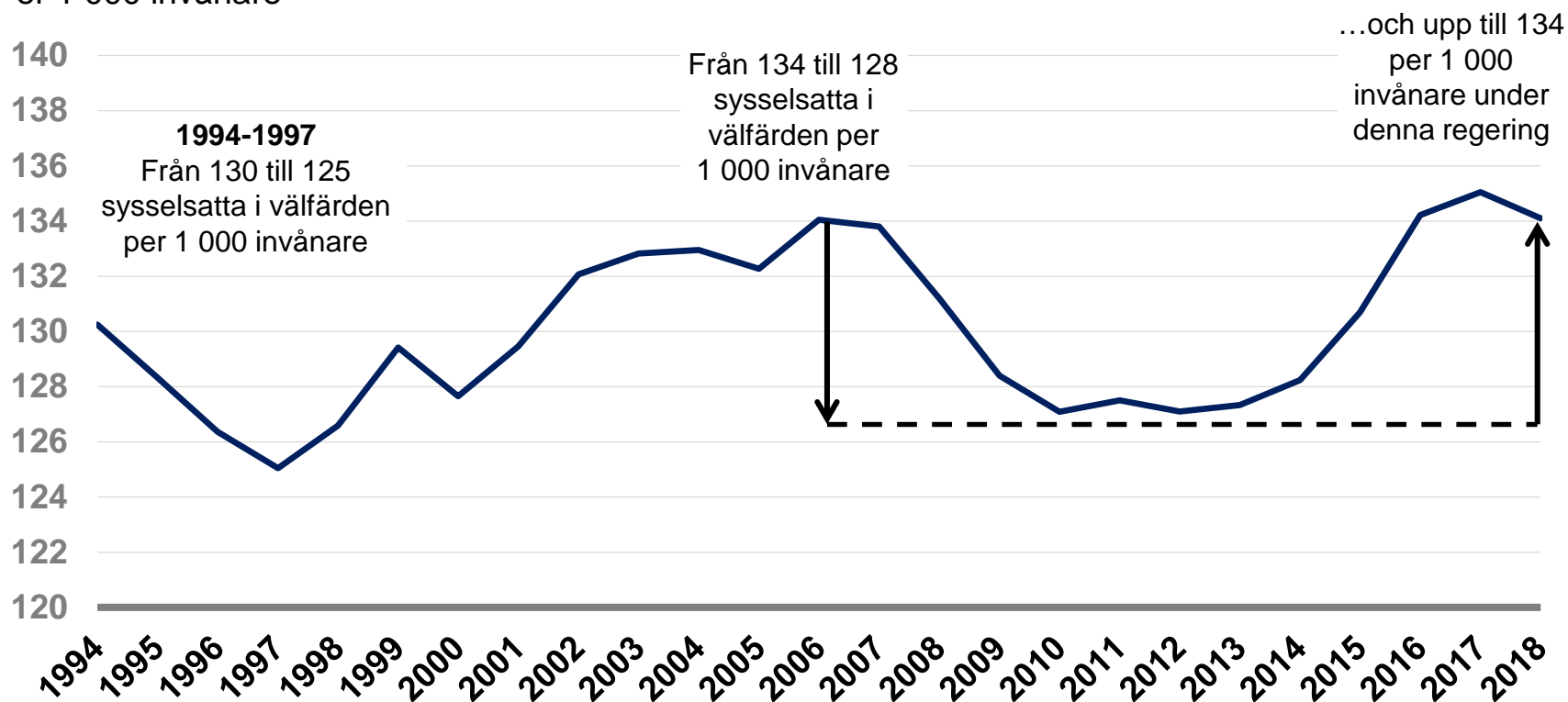
Tusental

Ökning också per capita

Kommunfinansierad sysselsättning

Per 1 000 invånare

Sammanfattning

- Fortsatt god utveckling av svensk ekonomi
  - Stabil tillväxt
  - Starka offentliga finanser
- Risker både i omvärlden och nationellt – men Sverige står väl rustat
- Den demografiska förändringen kräver stora resurser framåt
  - Högsta försörjningskvoten på 100 år
- Det är fullt möjligt att klara den demografiska utmaningen – om vi prioriterar

Det ekonomiska läget

Finansminister Magdalena Andersson
21 juni 2018

Nyckeltal

Ny prognos* (prognos från VÅP18, i kursivt)

Procentuell förändring om inte annat anges	2017		2018		2019		2020		2021	
BNP	2,3	2,4	2,6	2,8	2,1	2,2	2,1	2,1	1,8	1,8
BNP, kalenderkorrigerad	2,5	2,7	2,7	2,9	2,1	2,2	1,8	1,9	1,7	1,7
BNP per invånare	0,9	1,1	1,4	1,9	1,1	1,3	1,1	1,3	0,9	0,9
Hushållens konsumtion	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6	2,6	2,8	2,8
Offentlig konsumtion	0,4	0,4	1,6	1,9	0,7	0,8	0,9	1,0	-0,3	-0,3
Fasta bruttoinvesteringar	5,9	6,0	4,2	4,3	1,1	2,0	1,7	2,1	1,8	2,0
Lagerinvesteringar, bidrag till BNP-tillväxten	0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	3,6	3,7	4,1	4,9	4,4	3,7	3,6	3,6	3,4	3,4
Import	4,8	5,0	4,0	4,8	3,3	3,3	3,5	3,6	3,3	3,4
Nettoexport, bidrag till BNP-tillväxten	-0,3	-0,3	0,2	0,3	0,7	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,9	1,9	1,4	1,7	1,0	0,8	0,5	0,4	0,2	0,1
Produktivitet, näringslivet	1,3	1,5	1,8	1,2	1,0	1,5	1,5	1,8	1,5	1,7
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 15–74 år	67,8	67,8	68,4	68,4	68,4	68,5	68,5	68,6	68,5	68,6
Sysselsättning, 15–74 år	2,3	2,3	1,6	1,4	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	6,7	6,7	6,2	6,2	6,2	6,2	6,1	6,1	6,1	6,1
KPI, årsgenomsnitt	1,8	1,8	1,9	1,6	1,9	1,9	2,9	2,8	3,5	3,4
KPIF, årsgenomsnitt	2,0	2,0	2,0	1,7	1,8	1,7	2,0	2,0	2,1	2,1
Offentliga sektorns finansiella sparande, % av BNP	1,3	1,1	0,7	1,0	0,9	1,0	1,1	1,3	1,8	1,9
Strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor, % av BNP	1,0	0,7	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8	0,8	1,6	1,7
Offentliga sektorns skuld, % av BNP	40,7	40,3	37,8	37,3	34,8	34,2	32,8	31,6	30,5	29,0
BNP-gap**	0,6	0,7	1,2	1,4	1,1	1,3	0,7	1,0	0,2	0,5
BNP, euroområdet	2,4	2,4	2,2	2,3	1,8	1,9	1,5	1,7	1,5	1,6
BNP, omvärlden KIX-vägt medelvärde	2,8	2,8	2,8	2,7	2,5	2,5	2,2	2,3	2,1	2,2
Reporänta	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,1	0,0	0,4	0,5	1,0	1,2